

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Tos/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120010013
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8120010013.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Petra Tobiaša, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. 04.2020, proti odsúdenému Z. M., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods.1 Tr. zákona, v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 5PP/2/2020-21 zo dňa 25.02.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného Z. M..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona zamietol návrh odsúdeného Z. M. na podmienkové prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/176/2013 zo dňa 04.10.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.10.2013 a ktorým bol uznaný za vinného zo zločinu podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona a z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/155/2014 zo dňa 04.02.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/37/2015, ktorým bol uznaný za vinného zo zločinu podľa § 194 ods. 1 ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom podľa § 212 ods. 2 písm. a/ písm. f/ Tr. zákona.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení a po poučení o opravnom prostriedku, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí odsúdený sťažnosť bez jej ďalšieho odôvodnenia.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie napadnutému výroku uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Tak, ako to konštatuje prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia, je z obsahu spisu zrejmé, že odsúdený Z. M. vykonáva súhrnný trest odňatia slobody trvaní troch rokov, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/176/2013 zo dňa 04.10.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.10.2013 a ktorým bol uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní piatich rokov a šiestich mesiacov, uložený mu rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/155/2014 zo dňa 04.02.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/37/2015, ktorým bol uznaný za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ písm. f/ Tr. zákona, so zaradením do ÚVTOS so stredným stupňom stráženia.

Výkon trestu nastúpil odsúdený zo slobody predvedením dňa 12.02.2014, pričom predpokladaný koniec trestu pripadá na 11.08.2022.

Pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prvostupňový súd správne skúmal, či sú v danom prípade splnené podmienky, ktoré zákon v ustanovení § 66 ods. 1 Tr. zákona vyžaduje.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona môže súd odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Základnou podmienkou, ktorú musí súd pri svojom rozhodovaní zisťovať je teda to, či odsúdený vykonal zákonom stanovenú časť trestu.

Keďže, ako už bolo vyššie uvedené, súhrnný trest bol odsúdenému uložený za zločin, jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prichádza do úvahy v prípade, ak vykonal dve tretiny uloženého trestu. Odsúdený trest vykonáva od 12.02.2014, čo znamená, že dve tretiny z uloženého trestu odňatia slobody (výmery 3 roky a 5 rokov a 6 mesiacov) vykonal 11.10.2019. Táto podmienka teda v danom prípade v čase podania žiadosti odsúdeným ku dňu 02.01.2020 splnená bola.

Vykonanie zákonom stanovenej časti trestu však nie je jedinou zákonom požadovanou podmienkou, splnenie ktorej sa pre možnosť podmieneného prepustenia vyžaduje. Odsúdený nemá po vykonaní stanovenej časti trestu na podmienené prepustenie nárok, ale preto, aby mohol (nie musel) byť z výkonu trestu odňatia slobody podmienené prepustený, musí byť súčasne zistené, že plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a súčasne musí z uvedených skutočností plynúť, že sa od neho môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený teda musí plnením svojich povinností a svojím správaním v podstate preukázať, že v jeho prípade je odpykanie aj kratšej, než pôvodne uloženej doby trestu postačujúce a účel trestu bol v jeho prípade dosiahnutý.

To, či sa odsúdený polepšil (čo je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti) je možné zisťovať prakticky len z jeho vonkajších prejavov a jeho správania, teda z toho, ako si vo výkone trestu plnil svoje povinnosti a aké bolo jeho celkové správanie, vrátane jeho postoja k trestnej činnosti, za ktorú mu bol uložený trest, ktorý vykonáva. To je zisťiteľné okrem prejavov odsúdeného predovšetkým z hodnotenia ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest vykonáva.

Prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia správne poukázal na všetky skutočnosti, ktoré v tomto smere z hodnotenia odsúdeného plynú. Podľa hodnotenia ÚVV a ÚVTOS Prešov sa odsúdený v čase výkonu uloženého súhrnného trestu odňatia slobody správal prevažne v súlade s ústavným poriadkom a i pri drobných nedostatkoch po upozorneniach vykonal nápravu. Bol pracovne zaradený s jedným negatívnym poznatkom a viacerými pozitívnymi. Jeho celkové hodnotenie je kladné, bez adaptačných problémov. Celkovo je plnenie výkonu trestu odsúdeného hodnotené ako snaživé. Bol 9-krát disciplinárne odmenený. Kontakt s rodinou udržiava.

Aj podľa zistení krajského súdu, tak ako súd prvého stupňa, má odsúdený mimo odsúdenia v posudzovanej veci, v ktorej vykonáva trest teraz, v registri trestov 16 záznamov, a to predovšetkým pre trestné činy proti majetku. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že v siedmich prípadoch mu bol priamo ukladaný nepodmienený trest odňatia slobody a to aj za zbiehajúcu sa trestnú činnosť (došlo k uloženiu súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona, príp. k upusteniu od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zákona).

Uvedené skutočnosti svedčia o postoji odsúdeného k dodržiavaniu základných spoločenských a právnych noriem, rovnako tak aj k účelu trestu, ktorým sa má uloženým trestom odňatia slobody dosiahnuť - náprava páchatel'a, aby už do budúca trestnú činnosť nepáchal a viedol riadny život - keď aj opakovane po vykonaní trestu odňatia slobody spojeného s jeho výkonom sa totožnej trestnej činnosti dopúšťal naďalej, čo súd pri hodnotení ďalšej prognózy správania sa odsúdeného do budúca - či sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život - musel hodnotiť negatívne.

Do úvahy je potrebné, rovnako ako to urobil súd prvého stupňa, vziať aj už v minulosti realizované podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo dvoch prípadoch a to v trestnom konaní pred Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp.zn. 2T/217/2001 a pod sp. zn. 10T/65/2008 (ktorý napokon vykonal 05.02.2013), pričom v oboch prípadoch sa odsúdený neosvedčil a bol mu nariadený výkon zvyšku uloženého súhrnného trestu. I po tomto období páchal ďalšiu trestnú činnosť.

Opodstatnený je tak záver súdu prvého stupňa, že v súčasnosti nie je záruka, že odsúdený nebude páchať naďalej trestnú činnosť. Keď bol v minulosti podmienkovo prepúšťaný a očakávalo sa, že v budúcnosti povedie riadny život, ani hrozba výkonu zvyšku uloženého trestu odsúdeného neodradila od páchania trestnej činnosti v skúšobnej dobe.

Vzhľadom na uvedené je potom možné konštatovať, že správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu, je skôr prispôsobením sa podmienkam výkonu trestu, ako prejavom výrazného polepšenia sa odsúdeného. O tom svedčí napokon aj záver plynúci zo spomínaného hodnotenia ÚVV a ÚVTOS Prešov, ktorý konštatuje čiastočné splnenie podmienok na podmienkové prepustenie odsúdeného s dôrazom na vysoké riziko sociálneho zlyhania.

Ani podľa krajského súdu, tak ako to konštatuje aj súd prvého stupňa, nie je možné uzavrieť, že by boli splnené všetky zákonom vyžadované podmienky pre to, aby mohol byť odsúdený z výkonu trestu odňatia slobody podmienkovo prepustený. Z trestnej minulosti odsúdeného vyplýva, že všetky doposiaľ vykonané tresty odňatia slobody na neho nepôsobili dostatočne výchovne v tom smere, aby sa po prepustení vyhýbal páchaniu ďalšej trestnej činnosti. Žiadna taká zásadná zmena v správaní sa odsúdeného, ani v jeho postojoch v priebehu doterajšieho výkonu trestu, ktorá by dovoľovala urobiť záver, že by sa od neho v tomto štádiu dalo očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, zaznamenaná nebola.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa, teda považuje krajský súd za správne a sťažnosť odsúdeného v tomto smere za nedôvodnú, preto ju ako takú podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku zamietol. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.